

LAPSELLA ON OIKEUS Elää turvassa

Aikuisten tehtävä on suojella sinua väkivallalta ja sodalta. Kukaan ei saa tehdä pahaa sinulle.

"Sukupuolella ei saisi olla väliä, kaikki on ihmisiä."

"Elää turvassa tarkoittaa, että voi kävellä ulkona ilman huolta ja mennä harrastuksiin."

Kuka sinusta huolehtii?"

*"Isoveli huolehtii minusta, minä huolehdin pikkusiskosta."
"Äiti ja isä. Mutta vanhemmat ei voi suojella meitä kun ollaan koulussa."
"Opettaja huolehtii koulussa."*

LAPSELLA ON OIKEUS Huolenpitoon ja hoitoon

Sinulla on oikeus elää omien vanhempiensä kanssa, jos kotona on hyvä ja turvallista olla. Jos vanhemmat eivät jostain syystä voi huolehtia sinusta, muut aikuiset järjestävät, että sinusta pidetään huolta. Sinulla on oikeus terveydenhoitoon.

LAPSELLA ON OIKEUS Leikkiin, vapaa-aikaan ja lepoon

Aikuisten on huolehdittava, että sinulla on aikaa lepoon, leikkimiseen, harrastuksiin ja kavereiden kanssa olemiseen.

*"Jos olisin vastaanotto-keskuksen johtaja, hankkisin tänne leluja."
"Isä ja äiti vie harrastuksiin kolme kertaa viikossa."*

LAPSELLA ON OIKEUS Olla oma itsensä ja samanarvoinen kuin muut

Sinua ei saa kohdella huonommin kuin muita sen vuoksi miltä näytät, mistä tulet, mitä kieltä puhut, mikä uskonto tai maailmankatsomus sinulla on. Sinua ei saa kohdella huonommin siksi, että olet turvapaikanhakija tai pakolainen. Kerro aikuiselle, jos sinua syrjitään.

*"Joskus tulee liikaa paineita että pitää tuoda hyviä numeroita koulusta."
"Kieli kehittyi nopeasti kun pääsin suomalaisten kanssa samaan luokkaan."*

LAPSELLA ON OIKEUS Oppimiseen ja koulunkäyntiin

Sinulla on oikeus käydä koulua ilmaiseksi ja oikeus saada tukea oppimiseen. Koulussa voit oppia tietoja ja taitoja, joita on tärkeää osata elämässä kuten toisten ihmisten kunnioittaminen, suvaitsevaisuus ja ympäristön suojeleminen. Opit, mitä tarkoittavat ihmisoikeudet, monikulttuurisuus ja tasa-arvo. Sinulla on myös oikeus omaan kulttuuriin, uskontoon ja kieleen.

Lapsen oikeudet

Maailman valtiot ovat yhdessä sopineet lapsen oikeuksista YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa, jota Suomi on sitoutunut noudattamaan. Aikuisten tulee huolehtia siitä, että myös pakolaisina tulleiden lapsen oikeudet toteutuvat Suomessa. Lasta koskevissa päätöksissä on aina ensisijaisesti mietittävä mikä on lapsen etu.

Jokainen alle 18-vuotias on lapsi.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus

LAPSELLA ON OIKEUS Tietää ja saada tietoa

Saat etsiä tietoa itseäsi kiinnostavista asioista netistä ja muista lähteistä. Aikuisten tehtävä on kuitenkin suojella sinua sellaiselta tiedolta, joka voi olla vahingollista. He voivat esimerkiksi rajoittaa netin käyttöä tai kieltää jonkun sivuston tai tv-ohjelman katsomisen. Aikuiset eivät saa puuttua saamiisi ja lähettämiisi viesteihin ilman lupaasi. Jos he uskovat, että viestisi voivat vahingoittaa sinua ja haluavat nähdä ne, jutelkaa asiasta.

*"Äiti seuraa mun median käyttöä perhelinkin kautta."
"Kouluviikon aikana vanhemmat ottaa kännykän pois."
"Saun pelata kännykällä tunnin kerrallaan."*

"Joskus on perheneuvotteluja, vaikka siitä miten myöhään saa olla ulkona."

"Jos lapsi pystyy sanomaan oman mielipiteensä niin maailmasta tulee parempi paikka."

LAPSELLA ON OIKEUS Sanoa mielipiteensä ja tulla kuulluksi

Kun aikuiset päättävät lapsen asioista, heidän täytyy selvittää mikä on sinulle parasta ja keskustella kanssasi asiasta. Sinulla on oikeus kertoa mielipiteesi, mutta sinun ei tarvitse, ellet halua. Saat ajatella ja uskoa omalla tavallasi.

